

Zajęcia wstępne

Zajęcia należy zorganizować w pomieszczeniach, gdzie każdy ze studentów lub doktorantów będzie miał do dyspozycji komputer z dostępem do Internetu, który należy do sieci komputerowej UJ i dzięki temu umożliwia sprawny dostęp do baz wykupionych dla pracowników, doktorantów i studentów (dostęp spoza sieci UJ za pomocą extranetu nie zawsze działa stabilnie).

Biorąc pod uwagę ćwiczeniowy charakter zajęć, grupa nie powinna być zbyt liczna.

Zajęcia powinny być przeprowadzone w obecności i przy udziale osoby prowadzącej. W przypadku, gdy jakieś zadanie zostałoby przeznaczone do samodzielnej realizacji przez studentów, konieczna jest weryfikacja (analiza, dyskusja) nie tylko wyników, ale także, a może nawet przede wszystkim, sposobu jego wykonania na początku kolejnych zajęć.

Cel: poznanie i nabranie biegłości w posługiwaniu się narzędziami i możliwościami oferowanymi przez Web of Science i Scopus oraz zrozumienia ich przydatności i znaczenia w procesie pozyskiwania piśmiennictwa lub informacji o piśmiennictwie w celach naukowych.

1. Wprowadzenie

Jeżeli zajęcia na temat baz są wkomponowane w szerszy kurs (np. seminarium) można pod koniec zajęć poprzedzających wprowadzenie tej problematyki przeprowadzić dyskusję na temat obecnie stosowanych przez studentów sposobów (procedur) postępowania w poszukiwaniu informacji o publikacjach i pełnych tekstów. Dyskusja nie powinna mieć charakteru wartościującego, jedynie ujawniać prowadzącemu zróżnicowany stan wiedzy na temat baz danych publikacji naukowych, a uczestnikom zajęć możliwość stosowania różnych rozwiązań. Jeśli w grupie ujawnią się osoby, które deklarują korzystanie z Web of Science lub baz Scopus, można jej poprosić o przygotowanie krótkich informacji na kolejne zajęcia na tematy wymienione poniżej (pozostali członkowie będą przygotowywać informacje/prezentacje na kolejnych zajęciach).

Na pierwszych zajęciach prowadzący lub uczestnicy zajęć, którzy otrzymali wcześniej takie zadania:

- krótko informują, czym są indeksy cytowań i na czym polega ich specyfika jako baz publikacji naukowych,
- krótko przedstawiają Web of Science i Scopus jako przykłady indeksów cytowań i jednocześnie największe bazy publikacji naukowych - pozostali uczestnicy zajęć wchodzi na strony WWW zawierające więcej informacji na ich temat,
- przedstawiają sposób i zasady dostępu do tych baz – pozostali uczestnicy zajęć wchodzi do omawianych baz.

Informacje mogą mieć charakter bardzo krótkich prezentacji (2-3 slajdy). Druga i trzecia informacja powinna być połączona z zaproszeniem pozostałych uczestników zajęć do indywidualnego wykonania wskazanych wyżej działań na komputerach.

Jeśli prezentacji dokonują studenci lub doktoranci, prowadzący zajęcia, w razie konieczności, dokonuje natychmiast sprostowań lub doprecyzowuje przedstawiane informacje.

2. Ćwiczenia

Proste ćwiczenia mające na celu kształcenie umiejętności posługiwania się wybranymi narzędziami i usługami Web of Science i bazy Scopus, ale ze zrozumieniem ich znaczenia dla procesu pozyskiwania i oceny publikacji naukowych.

Najlepiej prowadzić je w małych grupach, chyba że liczba uczestników zajęć jest niewielka (kilka osób). Ponieważ każde ćwiczenie powinno się zakończyć krótkim ustnym raportem na temat sposobu jego wykonania i analizą działań podejmowanych przez uczestników zajęć, zbyt duża liczba raportów nieuchronnie doprowadziłaby do znudzenia słuchaczy.

Przebieg ćwiczeń:

- sformułowanie zadania (formułując zadania należy brać pod uwagę poziom znajomości tych baz przez uczestników zajęć - zadania powinny wymagać przynajmniej chwili zastanowienia się), np.:
 - w bazie Scopus wyszukaj opis artykułu pod tytułem X,
 - w bazie Web of Science wyszukaj wszystkie publikacje autorstwa i współautorstwa X,
 - w bazie Scopus wyświetl listę artykułów cytujących publikację X,
 - w bazie Web of Science znajdź informacje o wielkości wskaźnika *Journal impact factor*,
- samodzielna praca w grupach lub indywidualna,
- raporty - grupy informują ustnie o sposobie realizacji zadania lub o przyczynach fiaska,
- dyskusja - dotyczy odmienności w postępowaniu poszczególnych grup (część zadań można realizować na różne sposoby) i przyczyn kłopotów,
- instruktaż (jeśli konieczny) - prowadzący pokazuje najefektywniejszy sposób realizowania danego zadania (jeśli żadna z grup go wcześniej nie raportowała) lub wyjaśnia, jak rozwiązać problemy, które uczestnicy napotkali w trakcie realizacji zadań.